

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 52.

Indult Bétsből, Redden, December 27-dikén, 1831.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Dec. 5-kán költ kegyelmes végzéseben az Erdelyi Kir. Rintstárnál megüresült Tanácsosi Hivatalra Mgs Gróf Kornis Mihály Urat Ts. Kolos Vármegye Főispányi Helytartóját kinevezni.

A' Nagy Méltóságú Magy. Kir. Udv. Cancelláriánál Ránffy Sigmund Urnak Udv. Titolnokká lett kegyelmes kineveztetése után, a' megüresült Udv. Concipistai Hivatalra Gyula Varsándy Néver y Sándor, eddig volt stip. Conceptualis Practicans neveztetett ki.

Nagy Méltóságú Palotai Gróf Frimont János Filep Ur Antrodoccói Herceget Ts. Kir. Lovasság Generálja, a' Ts. K. Udvari Hadi Tanátsnak Praesidense tegnap reggeli 8 óra előtt vitezi dítpálya futását rövid ideig tartott betegeskedése után melljbeli vízi betegségben, elvégezte, életének 75 dik esztendejében.

N a g y B r i t a n n i a.

Gróf Grey a' Felsőháznak Dec. 6-dikán tartott ülésében így beszélt: Kötelességemnek esmerem meg köszönni az Uraknak azt, hogy szinte várakozáson kívül, olly közakaratól egyeztek meg a' Válaszfelírásban. En is abban a' velekedésben vagyok, a' mellyben a' Nemes Gróf Harrowby, hogy most nints ideje, azon rendszabások tulajdonsági vizsgálásának, mellyek még

nem voltak Uraságtoknak elébe terjesztve. Elégnak tartom ez úttal tsak ennyit jegyezni meg, hogy az új Bill az elébbe nihez egészen hasonló alapokon épül, 's ereje amazétól semmiben sem különbözik. Reményilem, hogy az arról való tanátskozáshoz, itt mindenki azon szíves óhajttással kezd, hogy vajha annak Characteréről és tzélerányosságáról helyes velekedésben lehetne! Egy részről nagyon szeretném, hogy a' mai időt is, meg nyerjük, beszédemmel nem soká tartóztatni Uraságtokat, de más felől meg, kötelesnek érzem magamat arra, hogy Gróf Aberdeennek hamarjában tett következtetései ellen protestáljak. A' nemes Grófnak sehogy sem fér a' fejébe, hogy a' Hollandiai Király mimódon egyezhetne meg a' Tractátusban? holott pedig én mind azon Fejedelem környüállásaiban, mind Európának közönséges Interestéjében sok ollyan dolgokat talállok, mellyek amaszt a' meg egyezésre könnyen rábirhatják. Akár mint gyanakszik is a' nemes Grófa' Ministeriumra, én mindazáltal azt mondom, hogy a' Conferentiában, senki az Anglia meghatalmazottjánál szívesebben nem kívánhatja Hollandiának, annak a' mi régi szövetségestünknek bődög és virágzó állapotját. A' nemes Gróf állítása szerint, a' Tsatornákon való szabad hajóközlekedés az egész Hollandiát bosszúságra ingerli. Gróf Aberdeen

)(

ezen tárgyról tartott egész beszédében természetesen azon való aggodását tettem nyilvánvalóvá, hogy az által a' felindulás ne nevedjek, — mert egy más alkalmatossággal, Európa békessége megmaradását óhajtotta (tetszés és nevetés). Akármilyen gondolkozással legyen; és annak kivételére akármitsoda hatalommal birjon is a' nemes Gróf; én ugyan azt hiszem, hogy ő éppen úgy nem győzi meg a' Hollandiai Királyt itt lévő számos követőiről, kik a' Tractatus vissza vetése esetében készen volnának az ő védelmezésére, a' mint ezt meg nem teheti, hogy Európa békességét meghatározza, (hallyuk! nevetés). Éppen nem vártam volna a' nemes Gróftól, hogy hibás vélekedésével addig elő álljon, míg a' Háznak az alkudozások egészen elébe nem terjesztettek, mert akkor látta volna meg a' Gróf, hogy ha szinte hasznos is Belga Országra nézve a' tsatornákon való hajókázás, azért szótneni nem lehet, mert sok olyan dolgon vásárolták ők azt meg, mellyek a' Hollandia birtokába jutottak. Hogy, — a' mint Aberdeen Ur mondja, — a' Hollandiai Király birtoka körül nyirett, 's ugyan ő némelly tartományaitól megfosztatott, annak a' mostani Ministerium nem oka; — mert az már akkor, midőn ez hivatalába lépett, mind meg esett. — Az utóbbi Ministerium feje, Wellington, már nyilván kijelentette, ezen két Országok olly móddal leendő elvadását, hogy azokat egymással ismét egyesíteni lehetetlen. Ugyan tehettek volna e' ilyen környülállások között az őt hatalmasságok jobbat, ezen dolgok béfejezésének magokra való vállalásánál és annál, hogy Belgiumot független Országgá tegyék. Nem tsak akaratom, hanem előre való készültem is van, annak az Urak előtt valami jó alkalmatossággal leendő megmutatására,

hogy az a' Politika, mellyet mi követünk, mind az Európa békessége fenntartására, mind az Anglia tartós jólétére nézve hasznos volt. Ezen kívül a' nemes Gróf az ő jóltevő, felvilágosodott, és kétség kívül maga hasznát nem néző gondoskodását még Portugalliára is kiterjesztette. A' mostani igazgató széknek hánnya nevezetesen szemére azt, hogy az, a' Don Miguel Uralkodását miért nem esmerte már régen meg? A' mi a' nemes Gróf részéről valóssággal különös szemrehányás. Hát elfelejtette Aberdeen Ur, vagy azt hiszi, hogy Uraságtoknak többé nem jut eszébe, hogy az a' Ministerium, mellynek ő is tagja volt, már régen kijelentette, hogy az a' Don Miguelt, Uralkodását, bizonyos, az én velekedésem szerint, eleget semmi részben sem tevő feltétel alatt, meg akarja esmerni, és hogy az, az ő szándékának eleget nem tett azért, mert Don Miguel azon feltételt nem telyesítette. Az előbbeni Ministeriumnak tehát; mind a' mellett is hogy azt nagyon akarta, szabad volt Don Miguelt meg nem esmerni, 's még is a' nemes Gróf a' meg nem esmerésért minket kissébbit, holott jól tudja, hogy ugyan azon feltétel még ekkoráig sints telyesítve. — Hertzeg Buckingham azt mondá: hogy a' Bristoli zendülésnek, és a' Birminghami politikai Egyesület tselekedeteinek egy időben kell utánnok járni, hozzá téven azt is, hogy a' Birminghami egyesületnek 's minden ilyen politikai társaságoknak végét kell szakasztani. Megmutathatom — úgy gondolom, — hogy a' Ministerek, — mind a' Bristoli lázadásra; mind minden olyan politikai egyesületekre nézve, mellyek törvényes Igazgatószékekkel öszve nem férhetnek, és az ország törvényeivel éppen ellenkeznek, — azt a' mit kötelességek hozott magával, véghez vit-

ték. Azt pedig talán említeni sem szükség, hogy nem most hallanak az Urak ezen politikai Egyesületek, felől először, és hogy nem olyan könnyű azoknak nyakokat szegni, mint azt a Hrg előadása után hiínni lehetne. Az újabb időkben, mindég voltak Angliában ilyen Egyesületek, és sokszor kijelenté már azt a törvényhozó hatalom, hogy az alattvalók jussai és constitutionalis szabadságaik megsértése nélkül ezeket elosztatni semmiképpen nem lehetne.

Burdett Ferentz Ur felette fontosnak tartja a Reform-bill dolgának minél előbb leendő befejezését. Előszámlálja azon okait is, mellyek őtet a nemzeti-egyesület oda hagyására indították. Ezen okok közt mint legfőbbeket úgy említi 1-ör azt, hogy az egyesület, mint állandó társaság, a szerént akarja magát el rendelni. 2 or a társaságnak azt a végzését, s megegyezését abban, hogy a Frantziák Királyának köszönné meg a társaság azt, hogy mostanában új Paireket nevezett ki. O reá nézve ezen rendetlen tselekedetek között csak a volt hátra, hogy a társaságot oda hagyja.

Lord Russell Dec. 12-ken vivé be az Alsó házba az új Reform-billt, melly akkor először mindjárt felolvasódott, másodszori felolvasása Dec. 17-kére van határozva. Peel és Wetherell Urak kijelentették, hogy ők a Billnek most is ellenségei fognak lenni.

A Szén-ásók nyughatatlanságai folyvást tartanak, kik Wolverhamptonban sok rendetlenséget követtek el. Az erő elnyomá ugyan őket, úgy hogy már most nem raholnak, de még ezekott foglalatosságokra sem tértek vissza.

A gyujtogatások is egész Angliában kiterjedtek. A gonosztévők sok helyeken puskaporral és mestersegesen készített kanótzokkal üzik gonoszságokat. Nem régiben ezen a módon, egy pamut fáb-

rika, melly 14,000 font sterlingre van betsülve, tétetett hamuvá.

Burkus Ország.

Burkus Obester Canitz, a lengyel seregek Fővezéreihöz, kik most Elbingben vagynak, Nov. 14-kén a következő foglalatú levelet küldötte. Generalis Urak! Midőn az Orosz Tsászár Octóber 1-ső napján (13) költ rendelésében, az Urak vezérlése alatt lévő seregeknél szolgáló Generálisoknak és Tiszt Uraknak az Orosz és Lengyel Országba lejendő visszatérést megtiltotta, fenn tartá magának azt a just, mellynél fogva ezen rendelés alól általa bizonyos kifogások még tétethetnek. Az Excellentiátok seregének mostani tartózkodása helyére a Király, az én Kegyelmes Uram, engemet azzal a meghagyással küldött, hogy a Generalis és Tiszt Urakat kerném meg azon nyilatkoztatásra, mellynél fogva, ők magokat a Tsászár jobbágyainak kijelentvén, az O Tsászári Felségéhez való folyamodás által akarnak e számot tartani annak Kegyelmeire, vagy nem? Az ezen részben tett nyilatkoztatásokról és folyamodásokról szöllő levelek általvételeire meg vagyok hatalmazva. Reám van bízva annak kijelentése is, hogy a megírt ajánlást el fogadni nem akaró Generálisok és Tiszt Urak a Burkus Királynak Statusaiban tovább nem maradhatnak adják tudtomra tehát, hova szándékoznak menni. Ha pedig az Excellentiátok tiszti karjában olyanok is találkoznak, kik a Király alattvalói, azoknak nevek lajstromát, a mint reám van bízva, a belső Ministernek kell által küldenem. Azomban, míg ezen dologban új rendelés nem jön, a Tisztek mostani állapotokban fognak maradni. Ezekhez képest kérem Excellentiátokat ar-

ra; 1-ször hogy határozzanak nekem órát, mellyen hónap az Excellentiátok, 's az itt lévő Generalis és Tiszt Urak nyilatkoztatását megérthessem; — és 2-or hogy tegyenek olyan rendelkezést, mellyekre, az itt körül belől lévő Tiszt Urak, meghatározott időben, bizonyos helyen gyűljenek össze, hogy a' dolog, a' mint parantsolatom tartja, minél előbb véghez mehessen. Van szerentsém 's a' t. Báró Canitz, Obester.

Az Orosz Tsászártól kiadott Amnestia következtében a' Guilgud seeregében szolgált altisztek és közkatonák a' f. h. 11-kén mentek Königsbergem keresztül vissza hazájokba.

Frantzia Ország.

A' Követek Kamarájának Dec. 14-ki Ülésében Gen. Lafayette, ezt az ő nemes szívéhez illő ajánlást tette: „hogy a' Lengyel Kivándorlottak míg Frantzia Országban mulatnak szüntelen polgári jussal birjanak“ de a' melly, 9 Búró közzül 7 lévén ellene, a' közönséges Ülésbe még tsak felolvasás végett sem botsáttatott!!

A' Párisi új Journal, a' Fejedelmeknek közönséges Lefegyverkezésekre nevezve, a' felől akarja olvasóit meggyőzni, hogy a' Hatalmasságok azon bátorsággal telyes és azért óhajtásra méltó tzelhoz már elég közel vagynak, és hogy mindenek, valami nem sokára készen leendő egyezés aláírására mutatnak, mivel bizonyosnak látszik, hogy tsak nem minden nagy Státusok Követei

meg vagynak egy ilyen lépéstételére hatalmazva.

A' Revolution Dec. 15-kán jelent: hogy Párisban, azok közzül, kik a' Juliusi Revolutióban sebet és azután az Igazgatószéktől megtiszteltetést kaptak, sokan egy új Rómívesek társaságát állítottak fel ezen tzím alatt: Des Trois Jours (a' három napok) a' mellynek tiszteletbeli Nagy mestere Gen. Lafayette, titularis praesidense pedig Báró Laffitte.

Dec. 15-kán a' Követek Kamarájának két igen érdemes Tagjai között ketős viadal volt, de szerentsére vér ontás nélkül. Minekutánna a' két viaskodó 20 lépésnyi távolságról egymásra költsönösön reá lött volna, Segédjeik kinyilatkoztatták, hogy az egész dolognak vége van.

Béts.

Bétsben 's a' külső városokban cholérában Dec. 22-kén déltől fogva:

Dec: 23-dikán délig megbetegedtek 2-en, kigyógyultak 2-en, meghaltak 2-en.

Dec: 24-kén délig megbetegedtek 1-en, kigyógyultak 5-en, meghaltak —

Dec: 25-dikén délig megbetegedtek 1-en, kigyógy. 3-an, meghaltak —

Dec: 26-kán délig megbetegedtek 2-en, kigyógy. 1, meghalt 1.

E' szerent Sept. 14-kétől fogva Dec. 26-káig megbetegedtek 4086-an, kigyógyultak 2119, meghaltak 1951-en, orvoslás alatt vagynak még 16-an.

A' Karátsonyi Innepnepok alatt a' Nyomatatóműhelyek zárva lévén; ma tsak fél árkusnyi Ujsággal szolgálhatunk.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jóssef, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykui Antal. (Obere Bucher-Strasse Nro 755.)